

Rapportage Quicksan flora en fauna

COA Smalstraat te Helmond

Versie: 2.0

Colofon	
Titel	Rapportage Quicksan flora en fauna Noodopvanglocatie COA Helmond
Projectcode	P09420
Versie	3.0
Datum	11-12-2025
Opdrachtgever	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers Postbus 30203 2500GE te Den Haag
Uitvoerder	
	GRAS Advies bv
	Bedrijvenpark Twente 412
	7602 KM Almelo
	Huismanstraat 6 6851 GT Huissen
Email	ecologie@grasadvies.nl
Website	https://grasadvies.nl/
Telefoon	074 2020258

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Gebiedskenmerken en beoogde ontwikkeling	5
2.1	Gebiedsbeschrijving	5
2.2	Beoogde ontwikkeling	7
3	Onderzoeksmethodiek	8
4	Beschermde gebieden	10
4.1	Natura 2000	10
4.2	Natuurnetwerk Nederland	11
4.3	Gebieden van provinciaal belang	11
4.4	Houtopstanden	11
5	Beschermde soorten	12
5.1	Grondgebonden zoogdieren	12
5.1.1	Eekhoorn	12
5.1.2	Steenmarter	12
5.1.3	Kleine marterachtigen	12
5.2	Vleermuizen	14
5.3	Vogels	15
5.4	Reptielen	16
5.5	Amfibieën	16
5.6	Vissen	16
5.7	Ongewervelden	17
5.8	Flora	18
5.8.1	Monumentale bomen	18
5.9	Overige soorten	20
5.10	(Invasieve) exoten	20
6	Conclusie en aanbevelingen	21
	Bronnen	23

Bijlagen

Bijlage 1: Impressie projectgebied

Bijlage 2: Veldwerk inventarisatie en indicatoren

1 Inleiding

In opdracht van Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) heeft GRAS Advies een Verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna uitgevoerd aan de Smalstraat te Helmond. Het COA is voornemens om hier een nieuwe opvanglocatie te realiseren waarbij de aanwezige flora in het projectgebied verwijderd wordt, waarbij nieuwbouw gerealiseerd wordt.

De Omgevingswet verplicht bij dergelijke ruimtelijke ontwikkelingen te toetsen of aanwezige beschermde (natuur)gebieden en plant- en diersoorten geen negatieve effecten ondervinden van de beoogde ingreep. Een quickscan, ofwel verkennend onderzoek, onderbouwt of deze ontwikkeling redelijkerwijs uitvoerbaar is of dat mogelijk verbodsbepalingen worden overtreden en een aanvullend onderzoek, omgevingsvergunning op basis van het uitvoeren van flora- en fauna activiteiten of andere maatregelen of vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Een verkennend onderzoek bestaat uit een bureaustudie en een eenmalig verkennend veldbezoek, ofwel locatiebezoek. Het inventariseert de mogelijke aanwezigheid van:

- beschermde (natuur)gebieden (nationaal en provinciaal beschermde gebieden en houtopstanden);
- beschermde flora (vegetatie en monumentale bomen);
- beschermde fauna (nationaal en internationaal beschermde diersoorten en vrijgestelde soorten);
- ongewenste invasieve exoten.

Met inachtneming van wettelijke kaders, de kenmerken van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling en de gerealiseerde werkzaamheden wordt beoordeeld of deze beschermde gebieden, soorten en hun functioneel en/of essentieel leefgebied mogelijk negatieve effecten ondervinden van de beoogde ingreep. Indien relevant, wordt beoordeeld of dit invloed heeft op instandhoudingsdoelstellingen, wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied en de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Een verkennend onderzoek is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van (beschermde) soorten en hun leefgebied. Wanneer een aanvullend onderzoek of omgevingsvergunning noodzakelijk wordt geacht of andere maatregelen worden geadviseerd, kan GRAS Advies adviseren over de planning en doorlooptijd van deze onderzoeken en/of procedures en begeleiding bieden in het vervolgtraject.

Verspreidingsgegevens

In dit rapport is informatie verwerkt afkomstig uit de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF). Deze informatie mag (zolang de datavoorziening niet open en toegankelijk is) zonder toestemming van BIJ12 niet worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt.

Indien relevant, zal GRAS Advies verspreidingsgegevens die zijn verkregen door locatiebezoeken en overige veldinventarisaties binnen en/of rondom het projectgebied na een periode van 2 jaar openbaar maken binnen de omgeving van de NDFF.

Dit rapport presenteert de uitkomsten van het verkennend onderzoek en de eventuele noodzakelijke vervolgstappen.

Gebiedskenmerken van het huidige projectgebied en een globale beschrijving van de beoogde ontwikkeling zijn opgenomen in Hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 beschrijft de toegepaste onderzoeksmethodiek en de resultaten van het onderzoek zijn opgenomen in Hoofdstuk 4 en 5. Hier worden alle relevante gebieden en soorten beschreven die mogelijk aanwezig zijn, inclusief het effect van de beoogde ontwikkeling op zowel deze soorten en gebieden, als op het beoogde project. De conclusies en aanbevelingen zijn opgenomen in Hoofdstuk 6 waar de belangrijkste resultaten worden samengevat en verder wordt ingegaan op mogelijke gevolgen, maatregelen en (wettelijke) vervolgstappen.

2 Gebiedskenmerken en beoogde ontwikkeling

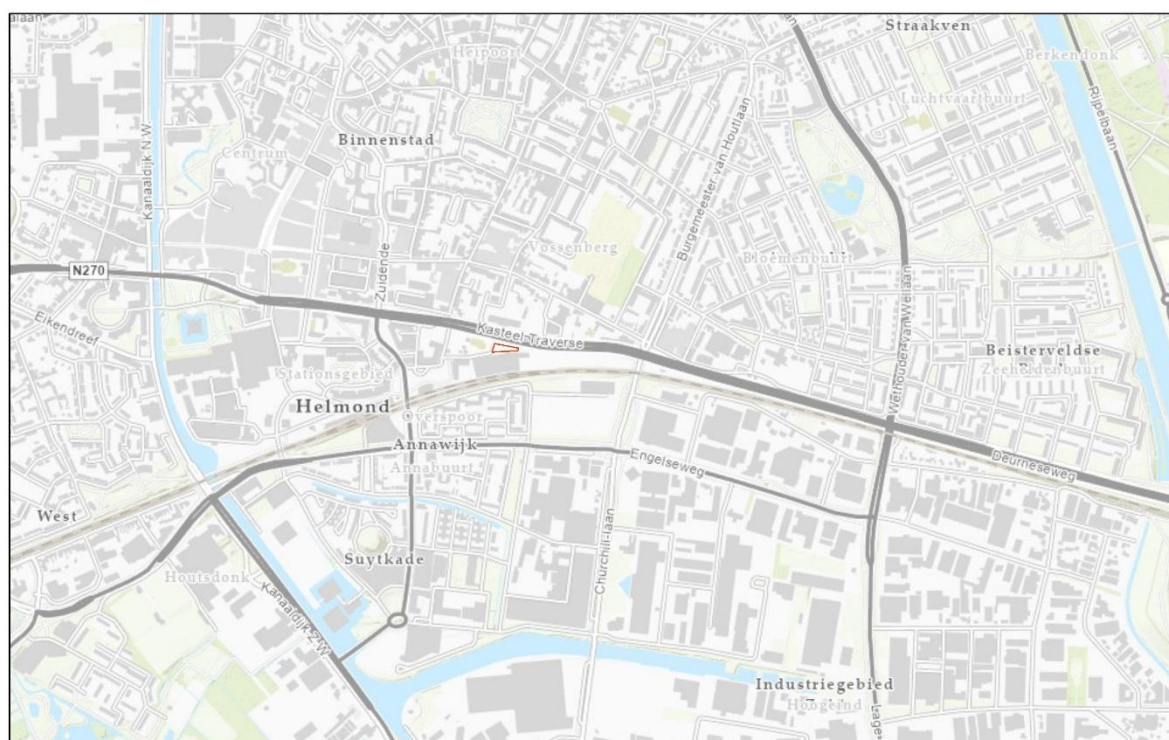
2.1 Gebiedsbeschrijving

Gegevens

Adres: Smalstraat
Plaats: Helmond
Gemeente: Helmond
Provincie: Noord-Brabant

Locatie en omgeving

Het projectgebied betreft een bosschage grenzend aan de parkeerplaats van het centrale station in Helmond. Aan de zuidzijde van het deelgebied is een verhard pad aanwezig. In de bosschage staan diverse bomen, heesters en lage beplanting. Soorten aanwezig in de bosschage betreffen onder andere de braam, brandnetel, gewone esdoorn, hazelaar, hemelboom, teunisbloem spec., sneeuwbes en de zomereik. Aan de noordzijde van het projectgebied is een sloot aanwezig. Ten tijde van de QuickScan was er geen water aanwezig in de sloot. Aan de rand van het projectgebied staan twee exemplaren van de *Chamaecyparis pisifera*. Afbeelding 2.1 toont de ligging van het projectgebied.

10-9-2025

1:12,000
0 0.1 0.2 0.3 0.4 mi
0 0.15 0.3 0.6 km
Esri Nederland, Community Map Contributors

GRAS Advies
DAGNL

Afbeelding 2.1: Ligging van het projectgebied (rood kader).

Terrein en kenmerken

De oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 1000m². Afbeelding 2.2 toont een luchtfoto van het projectgebied, inclusief begrenzing. Het terrein wordt bepaald door bomen en struweel. Afbeelding 2.3 en Bijlage 1 geven een impressie van het projectgebied.

Het terrein is volledig begroeid met soorten als de zomereik (*Quercus robur*), hazelaar (*Corylus avellana*), teunisbloem (*Oenothera fruticosa*) en sneeuwbes (*Symphoricarpos albus*) voor. Direct rondom het projectgebied en in de omgeving van het projectgebied ligt het centrale station van Helmond, een parkeerplaats en de N270 (Kasteel-Traversalse weg).

Afbeelding 2.2: Luchtfoto met begrenzing van het projectgebied (rood kader).

Afbeelding 2.3: Impressie van het projectgebied.

2.2 Beoogde ontwikkeling

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) is voornemens 50 opvangplekken voor Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV'ers) te realiseren. Hiervoor worden er in het projectgebied woonunits van drie verdiepingen hoog geplaatst.

De werkzaamheden vinden plaats tussen oktober en april.

3 Onderzoeksmethodiek

Onderzoek is uitgevoerd om te beoordelen of de beoogde ruimtelijke ontwikkeling een mogelijk significant negatief effect heeft op (wettelijk) beschermde (natuur) gebieden, houtopstanden, plant- en diersoorten en bijzondere monumentale bomen. De door GRAS Advies gehanteerde onderzoeksmethodiek is onder te verdelen in 3 stappen.

Bureauonderzoek

Voor relevante datavisualisatie en gebieds- en soorteninformatie is o.a. de website van PDOK, het kadaster, Natura2000, SynBioSys, RAVON, Sovon, de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), het natuurplatform Waarneming, de website van de provincie Noord-Brabant en webgispublisher geraadpleegd. Daarnaast is er gebruik gemaakt van ArcGIS Pro en het vleermuisprotocol 2021. Er is informatie verzameld over:

- de locatie van het projectgebied, gebiedskenmerken, kenmerken van- en afstand tot beschermde en bijzondere gebieden en de mogelijke aanwezigheid en kenmerken van beschermde houtopstanden;
- de kenmerken en bijbehorende werkzaamheden van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling;
- verspreidingsgegevens en waarnemingen van beschermde plant- en diersoorten, monumentale bomen en invasieve exoten van de laatste 5 jaar, tot 5 km rondom het projectgebied.

Locatiebezoek

Tijdens een locatiebezoek zijn gegevens verkregen tijdens het bureauonderzoek geverifieerd. Verkennend onderzoek is in- en rondom het projectgebied uitgevoerd. Het uiteindelijke onderzoeksgebied is ter plaatse bepaald door een deskundige ecoloog. Dit is gedaan a.d.h.v. de informatie verworven tijdens het bureauonderzoek, de lokale situatie en de verwachte invloedsfeer van de beoogde ontwikkeling (hierbij te denken aan hinder van licht, trillingen en geluid). Zowel binnen als rondom het projectgebied is geïnventariseerd naar:

- de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bijzondere vegetatie en ongewenste invasieve exoten;
- de mogelijke aanwezigheid van beschermde diersoorten d.m.v. zichtwaarnemingen en indicatoren (Bijlage 2);
- habitattypen, habitatgeschiktheid- en functies voor beschermde soorten in het projectgebied én de omgeving.

Registratiegegevens van het locatiebezoek zijn opgenomen in Tabel 3.1. Tijdens het locatiebezoek is (indien van toepassing) gebruikt gemaakt van een verrekijker, endoscoop, meetlint, rolmaat, digitale registratie- en determinatiehulpmiddelen waaronder de Fieldmap Applicatie en persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's).

Analyse

Verzamelde gebiedsinformatie, soorteninformatie en veldgegevens zijn vergeleken met kenmerken van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Binnen een effectenbeoordeling zijn (indien mogelijk/relevant) de volgende aspecten met inachtneming van wettelijke kaders overwogen:

- De projectlocatie, het type project, de duur en periode, inclusief de invloedsfeer van de werkzaamheden (licht, geluid, trillingen en stikstofemissie).
- De mate en het effect van verstoring of aantasting van (beschermde) (natuur) gebieden en hun instandhoudingsdoelstellingen, habitatype, wezenlijke kenmerken en waarden.
- De mate en het effect van verstoring of aantasting van (beschermde) vegetatie en diersoorten, hun (essentieel) leefgebied en (indien relevant) de gunstige staat van instandhouding van de soort.
- De mogelijke gevolgen, maatregelen en (wettelijke) vervolgstappen.
- Indien invasieve soorten zijn vastgesteld, zijn maatregelen beschreven die aan de Europese verordening voldoen.

Tabel 3.1: Registratiegegevens locatiebezoek.

Datum	Weersomstandigheden
27-08-2025	14°C, 2 bft, bewolkt, droog

GRAS Advies is een ecologisch adviesbureau en voert veldonderzoek uit volgens erkende en geldende soort-protocollen en kennisdocumenten. De deskundige ecologen van GRAS Advies zijn middels opleiding en ervaring bevoegd voor de verrichte werkzaamheden. Daarnaast is het project uitgevoerd volgens het kwaliteits-handboek van GRAS Advies. Het kwaliteit managementsysteem van GRAS Advies is ISO NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Beperkingen

Een verkennend onderzoek is geen gedetailleerd onderzoek. Uitgebreid vleermuisonderzoek of onderzoek naar de emissie en depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden vallen dan ook buiten het kader van dit onderzoek.

Inspecties door de ecooloog kunnen onuitvoerbaar zijn door de ontoegankelijkheid van plekken of objecten. Voorbeelden zijn spouwmuren, in verbinding staande watergangen en hoge ruimtes. Onderzoek van dergelijke objecten of plekken vereist soortgericht aanvullend onderzoek met inzet van juist materieel. Aanvullend soortenonderzoek kan als meerwerk verrekend worden boven op dit verkennend onderzoek. Daarnaast kunnen extreme weersomstandigheden een gedegen verkennend onderzoek uitsluiten. Bij hevige sneeuwval of hagel, plaatselijke onweer en stormachtig weer worden geen locatiebezoeken uitgevoerd.

GRAS Advies maakt gebruik van de Nederlandse Databank Flora en Fauna voor verspreidingsgegevens. Deze database bevat alleen gevalideerde waarnemingen en kan enkel worden ingezet als hulpmiddel. Wanneer een soort niet geregistreerd staat binnen de NDFF omgeving, houdt dit niet in dat deze daar ook daadwerkelijk afwezig is.

De ecologen van GRAS Advies spannen zich maximaal in om het onderzoek zo zorgvuldig mogelijk uit te voeren. Desondanks zal nooit een volledig beeld van de aanwezige flora en fauna gegeven kunnen worden. GRAS Advies kan daarom geen aansprakelijkheid aanvaarden voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en/of fauna.

Geldigheidsduur onderzoek:

Aan het verrichtte onderzoek en de gegevens in deze rapportage zit een beperkte geldigheidsduur. In de regel is een quickscan geldig voor een periode van 3 jaar tenzij in deze periode wezenlijke ecologische veranderingen plaatsvinden.

4 Beschermde gebieden

4.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Strabrechtse Heide & Beuven op ca. 15 km afstand van het projectgebied (Afbeelding 4.1). Dit gebied is beschermd vanuit de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. Het bestaat uit verschillende habitattypen waaronder zeer zwakgebufferde vennen en stuifzanden en struikheide. Enkele Habitatrichtlijnsoorten en aanwezige vogelsoorten zijn de kraanvogel (*Grus grus*) en roerdomp (*Botaurus stellaris*). Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. Het wordt hiervan gescheiden door de bebouwde kom en een netwerk van wegen.

Afbeelding 4.1: Ligging van het projectgebied (rood kader in zwarte cirkel) t.o.v. Natura 2000-gebied de Strabrechtse heide & beuven (groen) en Natuurnetwerk Nederland gebied de Herselse bossen (grijs). Bron: Interprovinciaal overleg (IPO) (2022) & Ministerie van Economische Zaken (2018).

Effectenbeoordeling

Het projectgebied bevindt zich buiten de begrenzing van Natura 2000-gebieden. Geen van de bovengenoemde habitattypen komen in het projectgebied voor. Gezien de beperkte omvang van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling en afstand tot het projectgebied, vallen Natura 2000-gebieden buiten de invloedssfeer van het projectgebied. Directe verstoring van Natura 2000-gebieden en negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen door (bouw) gerelateerde werkzaamheden zoals licht, geluid en trillingen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Een substantieel, negatief effect van de beoogde ontwikkeling op de stikstofemissie en depositie en daarmee op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden kan niet worden uitgesloten. Dit kan desgewenst nader worden onderzocht d.m.v. een stikstofberekening.

4.2 Natuurnetwerk Nederland

De dichtstbijzijnde gebied behorend tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN) zijn de Herselse bossen op ca. 4 km afstand van het projectgebied (Afbeelding 4.1). Doordat het gebied in Noord-Brabant ligt, is het onderdeel van het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Dit gebied valt niet onder Natura 2000-gebied. Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het NNB-gebied en wordt hiervan gescheiden door de bebouwde kom en een netwerk van wegen.

Effectenbeoordeling

Het projectgebied bevindt zich buiten de begrenzing van NNN-gebied. Het bovengenoemde natuurbeheertype komt niet in het projectgebied voor. Gezien de beperkte omvang van de beoogde ontwikkeling en afstand tot het projectgebied, valt het NNN-gebied buiten de invloedssfeer van het projectgebied. Verstoring van NNN-gebied en negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en kwaliteiten van dit gebied kan op voorhand worden uitgesloten.

4.3 Gebieden van provinciaal belang

Er bevinden zich geen gebieden van provinciaal belang in de omgeving van het projectgebied en binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkeling.

4.4 Houtopstanden

Gezien de grootte van houtopstanden binnen het projectgebied en de locatie (binnen bebouwingscontouren), is wettelijke bescherming niet aan de orde.

5 Beschermde soorten

Hoofdstuk 5 geeft een overzicht van de soorten en soortgroepen die binnen dit verkennend onderzoek zijn meegenomen. Het toont welke beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn in en/of rondom het projectgebied en van welke soorten mogelijke aanwezigheid niet aannemelijk is. Soorten zijn opgenomen of uitgesloten op basis van verspreidingsgegevens en geregistreerde waarnemingen in combinatie met bevindingen tijdens het locatiebezoek.

5.1 Grondgebonden zoogdieren

5.1.1 Eekhoorn

Voorkomen en functie

De eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) is nationaal beschermd en wordt in de provincie Noord-Brabant niet vrijgesteld. De eekhoorn prefereert oude loof- of naaldbossen maar komt ook voor in jonge bossen, parken, houtwallen en tuinen. Indien voldoende voedsel beschikbaar is komen ze ook voor in bebouwd gebied (Zoogdierverseniging, z.d.).

Volgens verspreidingsgegevens en de NDFF komt de eekhoorn voor rondom het projectgebied. In de omgeving van het projectgebied zijn lijnvormige elementen, struweel, hoge vegetatie en voldoende bedekt foerageergebied aanwezig. Het projectgebied kenmerkt zich door een hoge vegetatiedichtheid, zandbodem en lijnvormige elementen.

Effectenbeoordeling

Gezien de afwezigheid van nesten, sporen en indicaties van de aanwezigheid van de eekhoorn binnen het projectgebied, heeft de beoogde ontwikkeling geen negatief effect op de gunstige instandhouding van kleine marterachtigen (Afbeelding 5.1).

5.1.2 Steenmarter

Voorkomen en functie

De steenmarter (*Martes foina*) is een nationaal beschermde soort die niet is vrijgesteld in de provincie Noord-Brabant. De soort wordt gezien als een 'cultuurvolger' en dankt zijn naam aan zijn voorkeur voor steenachtig habitat zoals steengroeven en gebouwen. De soort is te vinden in parklandschap maar vooral in de buurt van dorpen, boerderijen en zelfs grote steden. Oude schuren, heggen en geriefbosjes zijn erg geschikt. Essentieel is de aanwezigheid van groenstroken, heggen, bosjes en bermen waar de soort foerageert (Zoogdierverseniging, z.d.).

Effectenbeoordeling

Gezien de afwezigheid van sporen en verblijfplaatsen is het niet aannemelijk dat de steenmarter het projectgebied gebruikt als functioneel leefgebied. De beoogde ontwikkeling heeft geen negatief effect op de gunstige instandhouding van kleine marterachtigen (Afbeelding 5.1).

De steenmarter ondervindt geen negatieve effecten van de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen. Een aanvullend soortenonderzoek en mogelijke omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit zijn niet nodig.

5.1.3 Kleine marterachtigen

Voorkomen en functie

De hermelijn (*Mustela erminea*), wezel (*Mustela nivalis*) en bunzing (*Mustela putorius*) zijn nationaal beschermde martersoorten. Deze soortgroep is niet vrijgesteld in de provincie Noord-Brabant. Deze soorten komen in de meeste habitats voor, al heeft de hermelijn een voorkeur voor vochtiger terrein. Ze zijn te vinden in open landschap, bossen, weilanden, rietlanden, houtwallen en akkers en prefereren kleinschalig (cultuur)landschap met takkenrillen, struweel, hagen, bosschages, rommelhopen en rommelschuren. Deze essentiële lijnvormige elementen dienen als rust- of verblijfplaats, voortplantingsplaats of als verbindingroute tussen gebieden (BIJ12, 2024).

Volgens verspreidingsgegevens en de NDFF komen de hermelijn, wezel en bunzing voor rondom het projectgebied. In de omgeving van het projectgebied zijn lijnvormige elementen, struweel, hoge vegetatie en voldoende bedekt foerageergebied aanwezig. Het projectgebied kenmerkt zich door een hoge vegetatiedichtheid, zandbodem en lijnvormige elementen.

Effectenbeoordeling

Gezien de hoge vegetatiedichtheid, foerageermogelijkheden en lijnvormige elementen is het projectgebied geschikt voor kleine marterachtigen. De beoogde ontwikkeling heeft een mogelijk negatief effect op de gunstige instandhouding van kleine marterachtigen (Afbeelding 5.1).

De hermelijn, wezel en bunzing ondervinden negatieve effecten van de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen. Een aanvullend soortenonderzoek en mogelijke omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit zijn nodig.

Afbeelding 5.1: Mogelijk essentieel leefgebied van kleine marterachtigen en steenmarter.

5.2 Vleermuizen

Voorkomen en functie

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn. Verblijfplaatsen zijn doorgaans te vinden in holten, kieren en andere openingen in bomen of gebouwen. Vleermuizen komen bijna overal voor en zijn vooral te vinden in gesloten tot halfopen landschap waar ze doorgaans in de beschutting van opgaande elementen foerageren langs een vast netwerk van lijnvormige structuren zoals kanalen, lanen, tuinen, boomkruinen, bebouwing en waterpartijen. Volgens verspreidingsgegevens en de NDFF kunnen in de omgeving van het projectgebied de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) worden aangetroffen.

Effectenbeoordeling

Het projectgebied grenst aan de Kasteel- Traverse in Helmond. Aan deze weg is een aanvullend vleermuisonderzoek uitgevoerd naar de vliegroute van vleermuizen (ECOassist, 2025). De resultaten van dit onderzoek tonen aan dat de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en de grootvleermuis spec. (*Plecotus spec.*) gebruik maken van deze lijnvormige elementen in de vorm van een vliegroute (Afbeelding 5.2).

Afbeelding 5.2: Het onderzochte projectgebied naar de vliegroute voor vleermuizen aan de Kasteel- Traverse in Helmond (ECOassist, 2025).

Doordat het projectgebied aan het einde van de vliegroute ligt én grenst aan een pand met open spouwvoegen, wordt de vliegroute niet onderbroken én worden vleermuizen hierin niet verstoord. Daarnaast beoogt de planning dat een gebouw binnen het projectgebied wordt geplaatst. Deze zal worden voorzien van onder andere vleermuisvriendelijke verlichting, een donkere zone aan de zijde van Kasteel- Traverse én wordt onder een ecologisch werkprotocol gewerkt om verstoring te beperken en grotendeels te voorkomen.

Daarnaast is het projectgebied geen essentieel foerageergebied van vleermuizen. Gezien het ontbreken van gebouwen en holtes in bomen, kan de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen binnen het projectgebied worden uitgesloten. De beoogde ontwikkeling heeft door de omvang en nabijheid tot de werkzaamheden geen negatief effect op deze essentiële functie van de vleermuis in het projectgebied én op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Een aanvullend soortenonderzoek naar vleermuizen is niet noodzakelijk.

5.3 Vogels

Voorkomen en functie

Alle inheemse in het wild levende vogels zijn beschermd onder de Vogelrichtlijn. Tabel 5.1 geeft een overzicht van alle vogelsoorten die gezien verspreidingsgegevens, NDFF en het locatiebezoek mogelijk in of rondom het projectgebied voorkomen. Aan een deel van deze soorten is een categorie toebedeeld gerelateerd aan de nest beschermde status. Nesten van vogels uit categorie 1 t/m 4 zijn altijd jaarrond beschermd. Soorten met een andere categorie vallen onder soorten mét jaarrond beschermden nesten of hebben een andere specifieke beschermde status gerelateerd aan hun nestbouwkenmerken of staat van instandhouding. Vogelsoorten die niet onder categorie 1 t/m 5 vallen zijn soorten waarvan het nest niet jaarrond beschermd is. De exacte definities van deze categorieën zijn opgenomen in *Lijst beschermde soorten Omgevingswet* (Hunink, 2024).

Tabel 5.1: Vogelsoorten die a.d.h.v. NDFF-verspreidingsgegevens in of rondom het projectgebied aanwezig zijn inclusief nest beschermde status.

Soort	Categorie
Steenuil	1
Gierzwaluw	2
Huismus	2
Roek	2
Grote gele kwikstaart	3
Kerkuil	3
Ooievaar	3
Slechtvalk	3
Buizerd	4
Havik	4
Ransuil	4
Sperwer	4
Wespendief	4
Blauwe reiger	5
Boerenzwaluw	5
Bonte vliegenvanger	5
Boomklever	5
Boomkruiper	5
Bosuil	5
Ekster	5
Gekraagde roodstaart	5
Grauwe vliegenvanger	5
Groene specht	5
Grote bonte specht	5
Huiszwaluw	5
IJsvogel	5
Kleine bonte specht	5
Koolmees	5
Oeverzwaluw	5
Pimpelmees	5
Spreeuw	5
Torenvalk	5
Zwarte kraai	5
Zwarte mees	5
Zwarte roodstaart	5
Zwarte specht	5

Niet-gebouwbewonende vogels met een jaarrond beschermd nest

Binnen het projectgebied zijn geen grote nesten aangetroffen die mogelijk in gebruik zijn door vogels met een jaarrond beschermd nest. In de directe omgeving en aan de rand van het projectgebied staan hoge bomen, welke geïnspecteerd moeten worden middels een bomeninspectie op de aanwezigheid van nesten die hoger gelegen zijn en tijdens het bloeiseizoen niet aangetroffen konden worden.

Algemene broedvogels

Gezien het aanwezige groen is de aanwezigheid van nesten van algemene broedvogels aannemelijk.

Effectenbeoordeling

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten of vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen in de bomen en gebouwen in en rondom het projectgebied. Gezien de locatie, het terrein en gebouwenmerken is het niet aannemelijk dat deze vogels de bomen, bosschages of gebouwen in het projectgebied als broedlocatie (gaan) gebruiken. Nesten van algemene broedvogels zijn alleen beschermd wanneer ze in gebruik zijn tijdens de broedperiode. Nesten van broedende vogels én hun omgeving zijn altijd wettelijk beschermd en mogen niet worden verstoord. Gezien de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden ondervinden deze soorten geen negatieve effecten van de beoogde werkzaamheden.

5.4 Reptielen

Voorkomen en functie

Reptielen vormen een klasse van koudbloedige dieren waarvan een deel Nationaal beschermd wordt, of valt onder de bescherming van de Habitatrichtlijn. Reptielen komen voor in verschillende habitats, variërend van droge heide en zandgronden onder vegetatie en dood hout tot vochtige plaatsen, duinen, hoogveen en andere waterrijke gebieden. Tijdens het locatiebezoek zijn geen geschikte habitats voor soorten die in deze groep vallen aangetroffen. Rondom het projectgebied zijn geen waterlichamen of beschutting biedende plekken zoals dichte strooisellagen en houtstapels aanwezig.

Effectenbeoordeling

Gezien de locatie en terreinkenmerken van het projectgebied en het ontbreken van geschikte habitats, kan de aanwezigheid van reptielen binnen en rondom het projectgebied worden uitgesloten. De beoogde ruimtelijke ontwikkelingen hebben geen negatieve effecten op soorten in deze klasse en aanvullend onderzoek en een mogelijke omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit zijn niet nodig.

5.5 Amfibieën

Voorkomen en functie

Amfibieën zijn een soortgroep die aan waterrijke habitats zijn gebonden al zijn er amfibieën die grotendeels op het land leven. Net als reptielen worden sommige soorten uit deze soortgroepen Nationaal beschermd en vallen onder bescherming van de Habitatrichtlijn. Er zijn geen verspreidingsgegevens of waarnemingen bekend binnen de NDFF betreft deze soortgroep in en rondom het projectgebied. Er zijn geen geschikte habitats voor deze soortgroep aangetroffen en ook in de omgeving zijn er geen plassen, waterpartijen of mogelijke voortplantingsbiotopen aanwezig.

Effectenbeoordeling

Binnen en rondom het projectgebied zijn geen geschikte habitats aanwezig voor amfibiesoorten. Permanent natte locaties ontbreken volledig en door de huidige terreinkenmerken is het niet aannemelijk dat (regen)water in delen van het projectgebied stagneert. De aanwezigheid van beschermde amfibieën kan worden uitgesloten. Aanvullend soortenonderzoek en een mogelijke omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit zijn niet nodig.

5.6 Vissen

Voorkomen en functie

Er zijn enkele vissoorten die Nationaal worden beschermd en een paar die vallen onder de Habitatrichtlijn. Vissen zijn gebonden aan water. De meeste beschermde soorten komen voor in stromende beken en riviertjes, al zijn er ook soorten die juist voorkomen in sloten met ondiep water en een dikke modderlaag. Er zijn geen verspreidingsgegevens of waarnemingen bekend binnen de NDFF betreft deze soortgroep in en rondom het projectgebied. Binnen het projectgebied zijn geen (permanente) waterlichamen zoals beken of sloten aanwezig.

Effectenbeoordeling

Gezien het ontbreken van geschikte habitats voor deze watergebonden soortgroep, kan de aanwezigheid van beschermde vissen binnen het projectgebied worden uitgesloten. Aanvullend soortenonderzoek en een mogelijke omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit zijn niet nodig.

5.7 Ongewervelden

Voorkomen en functie

De groep ongewervelden wordt breed vertegenwoordigd. Echter wordt maar een relatief klein deel Nationaal of onder de Habitatrichtlijn beschermd. Het betreft hier onder andere libellensoorten, keversoorten en verschillende soorten dagvlinders. De habitat van beschermde soorten die hieronder vallen is wijdverspreid en sterk afhankelijk van bodem, vegetatietypen, kwaliteit en beheer.

Er zijn verspreidingsgegevens of geregistreerde waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden in of in de omgeving van het projectgebied. Dit zijn de teunisbloempijlstaart (*Proserpinus proserpina*) en de kleine ijsvogelvlinder (*Limenitis camilla*).

Binnen en rondom het projectgebied is natuurlijke inheemse vegetatie aanwezig (zie Paragraaf 2.1). De waardplanten van beiden vlindersoorten (sneeuwbes & teunisbloem) zijn waargenomen binnen het projectgebied, maar zonder aanwezige rupsen in de planten (Afbeelding 5.2).

Afbeelding 5.2: sneeuwbes (links) en teunisbloem (rechts).

Effectenbeoordeling

Het projectgebied biedt geschikte habitats voor beschermde ongewervelden. Derhalve kan de aanwezigheid van beschermde ongewervelden binnen het projectgebied redelijkerwijs worden uitgesloten door het ontbreken van rupsen of eitjes in de waardplanten tijdens de kwetsbare periode en rupsentijd van deze soorten. Aanvullend soortenonderzoek en een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit niet nodig.

5.8 Flora

Voorkomen en functie

Volgens verspreidingsgegevens komen rondom het projectgebied de zomereik (*Quercus robur*), hazelaar (*Corylus avellana*), teunisbloem (*Oenothera fruticosa*) en sneeuwbes (*Symphoricarpos albus*) voor.

Effectenbeoordeling

Ondanks dat het locatiebezoek aan het einde van het groeiseizoen is uitgevoerd, kan door het ontbreken van een geschikt habitattypen en de huidige inrichting van het projectgebied, de aanwezigheid van deze soorten redelijkerwijs worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek en een mogelijke omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit zijn niet nodig.

5.8.1 Monumentale bomen

Binnen het projectgebied aan de Smalstraat te Helmond zijn twee monumentale bomen met een beschermde status vastgesteld. Deze bomen vertegenwoordigen een aanzienlijke cultuurhistorische en landschappelijke waarde en zijn als zodanig van belang voor de ruimtelijke kwaliteit van het gebied. Daarnaast vervullen zij een ecologische functie door het bieden van habitat voor diverse soorten flora en fauna. Gezien hun beschermde status dient bij de planvorming en uitvoering van werkzaamheden rekening te worden gehouden met het behoud en de instandhouding van deze bomen (Afbeelding 5.2 en Afbeelding 5.3).

Effectenbeoordeling

De monumentale bomen die zijn aangetroffen betreffen twee Japanse cipres (*Chamaecyparis pisifera*). De aanwezige bomen zijn opgenomen als monumentale bomen met een beschermde status. Dit betekent dat zij onder de reikwijdte van het gemeentelijk beleid en de geldende Bomenverordening vallen. In dit kader is het behoud van deze bomen beleidsmatig verplicht. Ingrijpende maatregelen, zoals kap of verplaatsing, zijn uitsluitend toegestaan wanneer hiervoor een ontheffing of vergunning is verleend en zwaarwegende belangen dit rechtvaardigen. De bescherming is ingesteld om de cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden van de bomen te waarborgen en draagt bij aan de duurzame instandhouding van groen erfgoed binnen de gemeente Helmond.

Bomencatalogus Gemeente Helmond

Algemeen

Boomnummer: 11568
 Datum: 1-9-2014
 Straatnaam: Kasteel-Traversal; berm zuid
 Boomsoort: Chamaecyparis pisifera
 Plantjaar: 1950
 Hoogte: 12-15 m
 Stamdiameter: 30-50 cm

Foto's

Waardering

<u>Criterium</u>		<u>Score</u>
Vermelding MBB:	nee	0
Herplantplicht:	Nee	0
Herdenkingsboom:	Nee	0
Leeftijd:	51 - 75 jaar	5
Conditie:	Normaal	5
Sortimentsklassering:	Klasse 3	2
Aantal in Helmond:	Zeldzaam	9
Boomvorm:	opgekroond	0
Beeldbepalend:	Enigszins	3
Cultuurhistorisch:	nee	0
Totaal:		24

Afbeelding 5.2: Bomencatalogus Gemeente Helmond Japanse cipres (*Chamaecyparis pisifera*) (Gemeente Helmond, 2014).

Bomencatalogus Gemeente Helmond

Algemeen

Boomnummer: 11580
Datum: 1-9-2014
Straatnaam: Kasteel-Traverse; berm zuid
Boomsoort: Chamaecyparis pisifera
Plantjaar: 1950
Hoogte: 12-15 m
Stamdiameter: 30-50 cm

Foto's

Waardering

Criterium		Score
Vermelding MBB:	nee	0
Herplantplicht:	Nee	0
Herdenkingsboom:	Nee	0
Leeftijd:	51 - 75 jaar	5
Conditie:	Verminderd	4
Sortimentsklassering:	Klasse 3	2
Aantal in Helmond:	Zeldzaam	9
Boomvorm:	opgekroond	0
Beeldbepalend:	Enigszins	3
Cultuurhistorisch:	nee	0
Totaal:		23

Afbeelding 5.3: Bomencatalogus Gemeente Helmond Japanse cipres (*Chamaecyparis pisifera*) (Gemeente Helmond, 2014).

5.9 Overige soorten

Gezien de aangetroffen vegetatie en omgeving kunnen soorten als egel, konijn en algemene muizensoorten als de bosmuis worden verwacht. Het projectgebied is mogelijk onderdeel van de leefomgeving van deze soorten. Deze soorten zijn beschermd onder 'andere soorten', maar staan ook in de categorie 'vrijgestelde soorten'. Dit houdt in dat bij uitvoering van de werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling, een vrijstelling voor deze soorten geldt. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht voor de uitvoerende partij.

5.10 (Invasieve) exoten

Aanwezigheid

Invasieve exoten kunnen op den duur schade veroorzaken aan fundering, verhardingen, infrastructuur, rioleeringen en drainagebuizen (NVWA, 2021). Ze vormen een bedreiging voor de biodiversiteit, kunnen ecosysteemdiensten veranderen en kunnen soms schadelijk zijn voor de gezondheid en veiligheid voor mensen (NVWA, z.d.)

Volgens verspreidingsgegevens komen er geen invasieve exoten voor binnen of rondom het projectgebied. Invasieve soorten zijn tijdens het locatiebezoek ook niet waargenomen. Overige exoten die zijn waargenomen binnen het projectgebied zijn de hemelboom (*Ailanthus altissima*) en taxus (*Taxus baccata* L.).

Effectenbeoordeling

De aanwezigheid van invasieve exoten (flora en fauna) is niet aannemelijk. De aanwezige exoten hebben geen beschermde status. Aanvullende maatregelen of andere vervolgstappen zijn niet aan de orde.

6 Conclusie en aanbevelingen

Op basis van de resultaten van dit verkennend onderzoek zijn de belangrijkste conclusies en aanbevelingen als volgt:

Gebiedsbescherming

De beoogde ruimtelijke ontwikkeling veroorzaakt geen (significante) negatieve effecten op beschermde natuurgebieden als gevolg van directe verstoring (licht, geluid en trillingen). Wettelijk beschermde houtopstanden zijn niet aanwezig. Er geldt geen omgevingsvergunning of plicht tot kapmelding bij de provincie Noord-Brabant.

Wel staan er twee bomen in het projectgebied met een monumentale status. Een eventuele kapvergunning of werkzaamheden rondom deze bomen zou nader besproken moeten worden met de gemeente Helmond.

Een substantieel, negatief effect van de beoogde ontwikkeling op de stikstofemissie en depositie en daarmee op Natura 2000-gebieden is kan niet worden uitgesloten en kan desgewenst nader onderzocht worden d.m.v. een stikstofberekening.

Soortenbescherming

De aanwezigheid van essentieel leefgebied van de onderstaande beschermde soortgroepen kan niet worden uitgesloten. Deze soortgroepen zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn. Omdat negatieve effecten op deze soortgroepen als gevolg van de beoogde ruimtelijke ontwikkeling mogelijk zijn en hierdoor wellicht verbodsbepalingen uit de Omgevingswet worden overtreden, is aanvullend soortenonderzoek noodzakelijk.

- Kleine marterachtigen
- Boominventarisatie

Aanvullend soortenonderzoek

Omreden dat de aanwezigheid van enkele door de Omgevingswet beschermde soorten niet kan/kunnen worden uitgesloten, adviseert GRAS Advies deze soorten definitief vast te stellen, dan wel uit te sluiten d.m.v. een **aanvullend soortenonderzoek**.

Wanneer de aanwezigheid van een soort hiermee wordt vastgesteld, zal blijken welke vervolgstappen mogelijk zijn en/of een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk is.

Indien geen soortspecifiek, ofwel aanvullend soortenonderzoek wordt uitgevoerd kan er mogelijk geen omgevingsvergunning op basis van een flora- en fauna-activiteit worden verleend.

De aanwezigheid van (beschermde) soorten uit onderstaande soortgroep is aannemelijk. Aanvullend soortenonderzoek en een mogelijke omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit zijn niet nodig mits tenminste één van de daaropvolgende maatregelen wordt toegepast:

- (Broed)vogels:
 - 1 Versturende werkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen, of;
 - 2 Wanneer werkzaamheden toch binnen het broedseizoen vallen, dienen de aanwezige bosschages/bomen met nesten en de omgeving hiervan niet te worden verstoord, of;
 - 3 Er vindt een broedvogelinspectie plaats door een deskundige ecooloog vóór aanvang van ontwikkeling gerelateerde werkzaamheden.

Verstoring van broedende vogels is verboden

Verstoring van broedvogels kan voorkomen worden door de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Het broedseizoen is globaal aan te geven tussen 15 maart en 15 juli, afhankelijk van weersomstandigheden en de specifieke soort. Eerdere en latere broedgevallen zijn ook beschermd conform de Omgevingswet.

De aanwezigheid van algemene soorten waaronder het konijn en de egel valt niet uit te sluiten. Deze soorten zijn in de provincie Noord-Brabant vrijgesteld. Een aanvullend soortenonderzoek en omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor deze soorten is niet nodig. Desondanks geldt voor deze soorten de zorgplicht.

Zorgplicht

In artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), is de zorgplicht voor alle in het wild voorkomende planten en dieren vastgelegd. Lid 1 van het artikel luidt als volgt:

1. “Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

a. “alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;

b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en

c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.”

Deze zorgplicht wordt nader geconcretiseerd omdat initiatiefnemers op grond van lid 2 verplicht zijn zich ervan dienen te vergewissen dat op de locatie van de voorgenomen activiteit, geen in het wild levende dieren van beschermde soorten of hun belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats aanwezig zijn (Bron: BIJ12, 2024).

Bronnen

- BIJ12 (2024). Juridisch kader. Behorende bij kennisdocumenten soortbescherming. Versie 2.0, januari 2024.
- BIJ12 (2024). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 2.0, april 2024.
- BIJ12 (2024). Kennisdocument Kleine marterachtigen. Versie 1.0, januari 2024.
- Bouwens, S. (2017). Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant. Zoogdiervereniging, 13 oktober 2017.
- ECOassist (2025). Nader onderzoek rehabilitatie Kasteel Traverse Helmond *In het kader van de Omgevingswet (flora- en fauna-activiteit)*, 11 oktober 2025.
- Guillon, C.P., de Groot, M.R., van Hees, S.R.W., van der Wijngaart, T., & Faber, P.A. (2022). Ruimtelijke bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) onder de Omgevingswet. Juli 2022.
- Hunink, S. (2025). Lijst beschermde soorten Omgevingswet. Natuurinclusief, Borculo. 07 juli 2025.
- Interprovinciaal overleg (IPO). (2022). Natuurnetwerk Nederland (ehs). Atlas Leefomgeving.
- Ministerie van Economische Zaken. (2018). Natura 2000-gebieden. Atlas Leefomgeving.
- Nationale Databank Flora en Fauna (z.d.). <https://ndff-ecogrid.nl/> Datum geraadpleegd: 16-09-2025.
- Overheid.nl. Officiële bekendmakingen. <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/uitgebreidzoeken>. Datum geraadpleegd: 16-09-2025.
- Patronale Dienst voor Organisatie en Controle van de Bestaanszekerheidstelsels (PDOK). <https://app.pdok.nl/viewer/?origin=pdoknl>. Datum geraadpleegd: 16-09-2025.
Provincie x -> Bron NNN juiste provincie toevoegen.
- Stichting Floron (2011). Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Nijmegen. 176p.
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, januari.
- Webgispublisher (z.d.) Monumentale bomen. <https://rce.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=groen%5Ferfgoed#> Datum geraadpleegd: 16-09-2025.
- Zoogdiervereniging (z.d.). Steenmarter. <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/steenmarter> Datum geraadpleegd: 18-09-2025.
- Zoogdiervereniging (z.d.). Eekhoorn. <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/eekhoorn> Datum geraadpleegd: 18-09-2025.

Bijlage 1: Impressie projectgebied

Bijlage 2: Veldwerk inventarisatie en indicatoren

- **Bebouwing en overige complexen:**
Kenmerken zoals gaten, spleten, kieren, luiken, holten en andere openingen in wanden, kozijndelen, muren en afwerking, stootvoegen, schachten en bekisting, onder dakgoten of dakpannen, onder enige dakbedekking of afwerking zoals loodslabben, dakbeschot en boeiboorden, tussen schotten, balken, aanleunende delen en ventilatieopeningen, spouwmuren, zolders, kelders, kruipruimten en platte daken.
- **Lijnvormige elementen:**
Structuurvormende eenheden met aansluitende delen en/of opzichzelfstaande doorlopende elementen waaronder akkers, grasland, bomenrijen, lanen, wegdelen, watergangen, muren, aaneensluiting van panden, complexen of andere vormen van bebouwing, een aaneensluiting van scheidingslijnen tussen open velden of open water of andere kenmerken die sterk afwijken van kenmerken van naastgelegen en verbonden structuren zoals begroeiing.
- **Vegetatie:**
Kenmerken van staande en liggende vegetatie waaronder type, kwantiteit, soorten, hoogte, dikte, dichtheid en algemene doorlaatbaarheid en toegankelijkheid, locatie en afstand t.o.v. mogelijk verstorende elementen, aaneensluiting van vegetatie, aaneensluiting en ligging t.o.v. routebepalende elementen of andere mogelijke habitatfuncties, losse bast delen, leeftijd en aanwezigheid van dood hout.
- **Rust- verblijf- en broedplaatsen:**
Indicerende kenmerken beschreven onder 'Bebouwing en overige complexen' en kenmerken aanwezig in bomen of andere houtige elementen, in palen, kasten, zolders en afgesloten ruimtes zoals takjes, bedding en andere isolerende materialen, als dan niet verzameld, holen of kuilen in vegetatie, bodem of in andere al dan niet aangebrachte structuren, hopen van takken, puin of andere dekking creërende materialen, zandplaatsen en de verplaatsbaarheid van zand.
- **Water:**
Kwaliteit waaronder helderheid, diepte, stroming en stabiliteit, aanwezigheid van waterplanten en oevervegetatie, aansluiting met andere waterpartijen of watergangen, bodem en oeverkenmerken, helling van het talud, fluctuaties, mate van verstoring en ligging.
- **Sporen:**
Kenmerken waaronder excrementen zoals braaksels, braakballen en uitwerpselen, latrines, delen van eischalen, nesten en prooiresten, delen van vacht zoals haren en veren, pootafdrukken, wissels, krabsporen, knaagsporen, voedselresten, voedselverzamelplaatsen en wroetsporen.
- **Overige:**
Geluiden zoals zang, roep en bewegingsgeluiden, geur, smeerplekken, aanwezigheid van waardplanten en zaadplanten of overige voedselbronnen waaronder vruchtdragende vegetatie of knaagdieren, aanwezigheid en volledigheid van (essentiële) habitatfuncties, aansluiting met omliggende habitatfunctie leverende gebieden en algemene verstoringsfactoren.